

Úvod do tlumočnické profese

Motivace

Organizace semestru

vyučující:

Jan Fikejs
(kontaktní osoba)

Ivana Kupčíková

Dana Peňázová

Harmonogram přednášek

Úvod do tlumočnické profese	(18. 9.) Jan Fikejs
Historie tlumočení	(25. 9.) Dana Peňázová
Proces tlumočení	(2. 10.) Jan Fikejs
Jednotlivé fáze tlumočení	(9. 10.) Jan Fikejs
Tlumočení v týmu a zpětná vazba	(16. 10.) Ivana Kupčíková
Struktura a fungování znakového jazyka	(23. 10. + 30. 10.) Ivana Kupčíková
Specifika tlumočení pro neslyšící	(6. 11.) Dana Peňázová
Osobnost tlumočnicka	(13. 11.) Jan Fikejs
Tlumočení ve vzdělávání	(21. 11.) Dana Peňázová
Vzdělávání tlumočnicků	(28. 11.) Ivana Kupčíková
Organizace sdružující tlumočnický	(5. 12.) Dana Peňázová
Předtermín	(12. 12.)

Ukončení předmětu

- 75% účast
- závěrečný test
- *minimum 75%*

Doporučená literatura

- MÜGLOVÁ, Daniela. *Komunikace, tlumočení, překlad, aneb, Proč spadla Babylonská věž?* Nitra: Enigma, 2013. 324 s. ISBN 9788081330254.
- ČEŇKOVÁ, Ivana. *Úvod do teorie tlumočení. 2., opr. vyd.* Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, 2008. 111 s. ISBN 9788087218099.

Kdo je tlumočník, co dělá?

Co je tlumočení?

あ = a

Tlumočení

- převádění obsahu (smyslu) sdělení ze zdrojového jazyka do cílového
- zprostředkovaná mezijazyková a mezikulturní komunikace (*tj. nepřímá komunikace*)
- komplexní proces (*lingvistické a extralingvistické faktory*)

Cíle tlumočení

- předat záměr
- zachovat smysl sdělení (obsah)
- dosáhnout stejného efektu jako řečník

Tlumočení vs. překlad

nezafixované

zafixované

v reálném čase

nezávisle na zdroji

možné opravy a korekce

omezená možnost oprav
a korekcí

Typy tlumočení..

Typy tlumočení

- simultánní
 - konsektivní
 - *(tlumočení s textem)*
 - tlumočení z listu
-
- doprovodné

Vznik profesionálního konferenčního tlumočení

- 1. světová válka
- mezinárodní konference v Saing Germain r. 1919
- simultánní tlumočení Norimberský proces 1945-6

Pracovní jazyky tlumočnicka

jazyk A

- mateřština (a další jazyk(y) na podobné úrovni)

jazyk B

- aktivní cizí jazyk(y) (*zdrojový/cílový*)

jazyk C

- pasivní cizí jazyk(y) (*zdrojový*)

rozdělení dle mezinárodní organizace tlumočnicků AIIC

Kde se využívá tlumočení?

- mezinárodní konference
- projevy politiků
- u soudu, u policie (soudní tlumočení)
- v televizi
- na sportovních soutěžích
- u lékaře, na úřadech (komunitní tlumočení)
- prohlídky kulturních památek
- ...

Ideální vlastnosti tlumočnicka?

Co má vliv na jeho výkon?

Vlastnosti tlumočnicka

- dokonalá znalost mateřského jazyka
- výborná znalost cizího jazyka a dané kultury
- pohotovost
- schopnost analyzovat, syntetizovat
- schopnost předvídat
- dobrá paměť
- schopnost zapomínat
- schopnost přepínat pozornost
- schopnost se soustředit
- stále se vzdělávat

Faktory ovlivňující tlumočení

situační kontext

řečník (způsob projevu)

znalosti tlumočnicka a jeho schopnosti

posluchač

Průběh tlumočení

- příprava
- výkon
- zpětná vazba

Co by tlumočnick měl vědět před začátkem tlumočení

Kdo?

Co?

Komu?

Kde?

Kdy? Jak dlouho?

Proč?

Kdo vyžaduje tlumočníka?

Literatura

ČEŇKOVÁ I, Úvod do teorie tlumočení, Praha 2008

ŠEBKOVÁ H, Úvod do tlumočnické profese a vzdělávání tlumočnicků v ČR a zahraničí, Praha 2008

Zákon č. 155/1998 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob

Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon

Vyhláška 27/2016 o vzdělávání žáků se spec. vzděl. potřebami a žáků nadaných

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka

Generální ředitelství pro tlumočení (online)

http://ec.europa.eu/dgs/scic/what-is-conference-interpreting/language-combination/index_cs.htm